

دستورالعمل شماره ۴

«دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات سرمایه در گردش به منظور حمایت از

پرداخت حق بیمه بنگاه‌های اقتصادی در شرایط اضطرار مرتبط با حوزه فعالیت وزارت

میراث فرهنگی گردشگری و صنایع دستی»

در راستای افزایش تاب آوری بنگاه‌های اقتصادی آسیب‌دیده از شرایط اضطرار ناشی از جنگ و به منظور حفظ رابطه کارگر و کارفرما، استمرار تولید و خدمات و صیانت از اشتغال موجود، بر اساس مصوبات جلسه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ شورای عالی امنیت ملی و مصوبه کارگروه اقتصادی دولت ابلاغی طی شماره ۱۱۸۳/ت/۶۵۵۰۴ هـ مورخ ۱۴۰۵/۱/۲۰ توسط معاون اول محترم رئیس جمهور و مصوبه هیات امنای حساب پیشرفت و عدالت به شماره ۶۵۹۰۹/۵۷۱۲۸ مورخ ۱۴۰۵/۵/۳۱، «دستورالعمل حمایت از پرداخت حق بیمه بنگاه‌های اقتصادی در شرایط اضطرار از محل منابع تبصره (۱۵) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور» به شرح ذیل ابلاغ می‌گردد.

ماده ۱ - هدف

هدف از این دستورالعمل، تبیین فرآیندها، شاخص‌ها و ضوابط اجرایی لازم برای حمایت از بنگاه‌های اقتصادی آسیب‌دیده از شرایط اضطرار ناشی از جنگ، از طریق اعطای تسهیلات سرمایه در گردش کوتاه‌مدت جهت کمک به تامین مبلغ حق بیمه سهم کارفرما بنگاه‌ها (حفظ اشتغال) است.

ماده ۲ - تعاریف و اختصارات

۱. بنگاه: واحد اقتصادی دارای شماره ثبت یا شناسه ملی و دارای فهرست کارکنان بیمه‌شده نزد سازمان تأمین اجتماعی.

۲. بنگاه مشمول: بنگاهی که مطابق دامنه شمول و معیارهای احراز تعیین شده می باشد.

۳. شرایط اضطرار: شامل جنگ تحمیلی دوم، حوادث دی ماه و جنگ تحمیلی سوم در دوره زمانی اعلام‌شده توسط مراجع ذیصلاح

۴. دبیرخانه ملی: دبیرخانه طرح مستقر در معاونت سیاست گذاری اقتصادی وزارت امور اقتصاد و دارایی.

۵. دبیرخانه استانی: اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان

۶. موسسه عامل: بانک‌های دارای مجوز از بانک مرکزی و صندوق‌های حمایت از تولید و اشتغال که به‌عنوان عامل پرداخت تسهیلات معرفی می‌شوند.

۷. سامانه: سامانه کارآفرینی، اشتغال و تولید (کات) به نشانی kat.mefa.ir یا هر سامانه جایگزین اعلامی از سوی دبیرخانه ملی.

۸. وزارت: وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی.

ماده ۳ – منابع مالی، عاملیت و اهرم‌سازی

۱. منابع طرح از محل اجزای (۱) تا (۸) بند الف تبصره (۱۵) قانون بودجه ۱۴۰۴، منابع باقیمانده و معرفی نشده به موسسات عامل از محل تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۴۰۳ کل کشور تأمین و نزد موسسات عامل سپرده‌گذاری می‌شود.

۲. بر اساس مصوبه مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۵ شورای عالی امنیت ملی، منابع سپرده‌شده مشمول تشریفات معمول تبصره ۱۵ نبوده و مطابق این دستورالعمل و ابلاغیه‌های مرتبط هزینه می‌شود.

۳. دبیرخانه ملی براساس مصوبه هیات امناء به تاریخ ۱۴۰۵/۵/۳۱، مبلغ ۶۰ هزار میلیارد ریال در موسسات عامل در راستای پرداخت تسهیلات سرمایه در گردش (حق بیمه کارفرمایی) به کسب و کارهای غیردولتی در حوزه فعالیت وزارت، سپرده گذاری می‌نماید.

۴. موسسات عامل مکلفند منابع دبیرخانه ملی را با نسبت یک (ارزش اوراق خزانه اسلامی پس از تنزیل ملاک عمل است) به سه اهرم نموده و مجموع منابع را برای پرداخت تسهیلات اختصاص دهند.

۵. مانده مصرف‌نشده در پایان دوره باید با نرخ سود تسهیلات مطابق قرارداد به حساب «پیشرفت و عدالت» عودت داده شود.

۶. موسسات عامل موظفند ۳ روز کاری پس از ابلاغ این دستورالعمل نسبت به ارسال شیوه نامه داخلی موسسه عامل و توجیه ادارات استانی و شعب به صورت مجازی و همچنین آماده به کار نمودن کارشناس سامانه

کات هر استان جهت حذف/اضافه شعب استانی در صورت نیاز و ارجاع درخواستها به شعب، با توجه به شرایط اضطرار اقدام نمایند.

۷. انعقاد قرارداد عاملیت موسسات عامل با دبیرخانه ملی با توجه به شرایط اضطرار تا ۳ روز پس از ابلاغ این دستورالعمل صورت می‌پذیرد.

تبصره ۱: در صورت عدم انعقاد قرارداد عاملیت با دبیرخانه ملی در موعد مقرر، موسسه عامل از ۵ روز پس از ابلاغ این دستورالعمل موظف به آغاز فرآیند پرداخت تسهیلات به بنگاه‌ها است.

۸. منابع مربوطه از محاسبات ضوابط کنترل مقداری ترازنامه بانک‌ها مستثنی است.

۹. دبیرخانه ملی موظف است با همکاری وزارت فهرست موسسات اعتباری عامل مجاز را تعیین نماید. متناسب با میزان تقاضای دبیرخانه‌های استانی و موسسات عامل، دبیرخانه ملی میتواند نسبت به تمدید زمان ثبت نام متقاضیان، تعیین رسته‌ها و استانهای مشمول جدید، جابجایی اعتبارات (بین استانها و بین موسسات عامل) و در صورت نیاز انعقاد الحاقیه قرارداد عاملیت اقدام نماید.

ماده ۴ – دامنه شمول و معیارهای احراز

بنگاه‌های حقیقی/حقوقی که بر اساس توافق دبیرخانه با وزارت تعیین می‌شوند و دارای مجوز کسب و کار معتبر و فعال (QR-Code درگاه ملی مجوزها) از وزارت باشند، مشمول دریافت تسهیلات این طرح می‌باشند.

ماده ۵ – میزان تسهیلات

۱. تسهیلات اعطایی به هر بنگاه، برابر است با مجموع مبلغ حق بیمه سهم کارفرما (۲۳ درصد) ماهانه به ازای هر کد کارگاهی فعال بنگاه در سازمان تامین اجتماعی (مطابق فهرست بیمه تیر/ مرداد ماه ۱۴۰۵) که مدت زمان بهره‌مندی آن بر اساس توافق بین دبیرخانه با وزارت تعیین خواهد شد که مبلغ و تعداد اشتغال آن از طریق دریافت فایل تجمیعی و استعلام از سازمان تامین اجتماعی تعیین می‌شود.

تبصره ۱: حداکثر مدت زمان بهره‌مندی تسهیلات ۶ ماه است. زمان بازپرداخت تسهیلات بلافاصله پس از پایان دوره اعطای تسهیلات شروع شده و مدت آن به میزان دوره بهره‌مندی می‌باشد.

۲. سقف مبلغ تسهیلات پرداختی به هر بنگاه، ۱۰۰۰ میلیارد ریال می‌باشد.

ماده ۶ - نرخ و شرایط تسهیلات

۱. نرخ سود تسهیلات مطابق آخرین نرخ مصوب شورای پول و اعتبار در زمان انعقاد قرارداد، معادل ۲۳ درصد سالانه است. ملاک ارزیابی تعداد اشتغال در پایان دوره تعهد، میانگین ۶ ماهه تعداد افرادی است که از سازمان تامین اجتماعی اطلاعات آن به تفکیک هر ماه استعلام شده است. نرخ نهایی سود تسهیلات اعطا شده، مطابق جدول ذیل محاسبه می شود:

جدول سه - شرایط مختلف محاسبه نرخ سود تسهیلات

میزان تعهد حفظ اشتغال	نرخ سود سالانه
در صورت حفظ میانگین ۸۰ تا ۱۰۰ درصد اشتغال طی دوره ۶ ماهه	۲۳ درصد
در صورت حفظ میانگین ۱۰۰ درصد یا افزایش اشتغال طی دوره ۶ ماهه	۰ درصد
در صورت حفظ میانگین کمتر از ۸۰ درصد اشتغال طی دوره ۶ ماهه یا انحراف در هزینه کرد تسهیلات اعطایی و یا هرگونه تخلف بنگاه که به تأیید وزارت برسد.	۳۵ درصد (دریافت اصل و سود و جریمه به صورت یکجا)

تبصره ۱: نرخ نهایی سود تسهیلات، در پایان دوره حمایتی (۶ ماهه)، توسط دبیرخانه ملی به ازای هر بنگاه دریافت کننده تسهیلات محاسبه و به موسسات عامل ابلاغ می شود.

تبصره ۲: مبنای محاسبه روزشمار سود تسهیلات، زمان های برداشت از حساب کارت بنگاه و واریز به حساب سازمان تامین اجتماعی (و نه تاریخ شارژ یکجا کارت اختصاصی بنگاه) می باشد.

تبصره ۳: در خصوص طرح هایی که سود تسهیلات آنها صفر تعیین می شود، سود تسهیلات سهم منابع دولتی صفر لحاظ شده و سود تسهیلات سهم منابع موسسات عامل توسط وزارت از طریق تفاهم با موسسات عامل تامین می شود.

۲. جرایم ناشی از تخلفات مستقیماً پس از احراز تخلف، به حساب پیشرفت و عدالت واریز می شود.

۳. مبلغ اعتبار تسهیلات حق بیمه سهم کارفرما یکجا در کیف پول اختصاصی بنگاه شارژ می شود و ماهانه و طی مدت بهره مندی به میزان حق بیمه سهم کارفرمای هر ماه قابل برداشت است.

تبصره ۴: موسسه عامل موظف به اخذ بازپرداخت تسهیلات و واریز به حساب پیشرفت و عدالت می باشد. در صورت تاخیر بیش از یک ماه از زمان مذکور جهت واریز به حساب پیشرفت و عدالت، موسسه عامل مشمول تخلف می باشد و باید نسبت به پرداخت جریمه تخلف طبق قرارداد عاملیت اقدام نماید.

ماده ۷ - فرآیند درخواست، بررسی و اعطای تسهیلات

الف) ثبت نام بنگاه‌ها

۱. پس از اعلام و اطلاع رسانی دبیرخانه ملی، ثبت درخواست متقاضیان در سامانه اعلام شده توسط دبیرخانه ملی آغاز می‌شود.
۲. بر اساس ضوابط و شرایطی که دبیرخانه ملی برای احصا مشمولین تعریف کرده است، اطلاعات متقاضی و مدارک مورد نیاز (کد کارگاهی تامین اجتماعی، مجوز از درگاه ملی مجوزها، اطلاعات بنگاه و ...) بررسی شده و در صورت مشمول بودن امکان ثبت درخواست تسهیلات برای متقاضی میسر می‌گردد.
۳. بر اساس استعلام سامانه از سازمان تامین اجتماعی، تعداد شاغلین و مبلغ حق بیمه به تفکیک کدکارگاهی مشخص می‌شود.
- تبصره ۱: سازمان تامین اجتماعی مکلف است تمام دسترسی های برخط و فایل اطلاعات تجمیعی موردنیاز را به وزارت ارائه نماید.
۴. سامانه، براساس اطلاعات دریافتی، مبلغ اعتبار دوره بهره مندی حق بیمه سهم کارفرما را محاسبه و اطلاعات بنگاه متقاضی و مبلغ تسهیلات را به موسسه عامل اعلام می‌نماید.

ب) انعقاد قرارداد و پرداخت

۱. موسسه عامل موظف است پس از ارجاع نام بنگاه توسط (صرفا) سامانه، نسبت به تشکیل پرونده، اخذ مدارک بانکی، تنظیم قرارداد (ترجیحا به صورت غیرحضور و الکترونیک) و پرداخت اقدام کند.
۲. بررسی تقاضای معرفی شدگان دریافت تسهیلات، وفق مقررات بانک مرکزی می‌باشد. پرداخت تسهیلات به متقاضیان حداکثر ۲۴ ساعت پس از انعقاد قرارداد باید انجام پذیرد.
۳. موسسه عامل موظف است در صورت رد پرونده متقاضی با دلایل مختلف (انصراف، عدم تکمیل و ارائه مستندات، عدم مراجعه و ...)، بلافاصله نسبت به ثبت وضعیت آن در سامانه اقدام نموده و جهت بررسی به دبیرخانه استانی ارجاع نماید.

۴. موسسه عامل، قرارداد تسهیلات اولیه طی دوره بهره مندی را با متقاضی منعقد کرده و کیف پول اختصاصی را برای متقاضی شارژ می کند. لذا ارائه تسهیلات به صورت غیرنقدی و از طریق شارژ کیف پول اختصاصی موسسه عامل با قابلیت پرداخت انحصاری در درگاه سازمان تامین اجتماعی بابت پرداخت حق بیمه می باشد.

۵. موسسه عامل امکان برداشت از کیف پول اختصاصی بنگاه را در پایان هر ماه (از ۲۵ ام تا آخر هرماه) به میزان مبلغ یک ماه حق بیمه سهم کارفرما فراهم می نماید. بنگاه می بایست ماهانه نسبت به واریز حق بیمه سهم بیمه شده (۷ درصد) به حساب مذکور اقدام نماید تا امکان پرداخت کل مبلغ حق بیمه ماهانه (سهم کارفرما و بیمه شده) از حساب مذکور را داشته باشد.

۶. در پایان دوره بهره مندی، سامانه بر اساس استعلام تعداد اشتغال بنگاه به تفکیک ماه (با ورودی تاریخ مدنظر) که از درگاه سازمان تامین اجتماعی دریافت نموده است، میانگین میزان اشتغال را طی دوره بهره مندی بررسی و براساس بند ۱ ماده ۱۱ این دستورالعمل، نرخ سود تسهیلات را به موسسه عامل اعلام می نماید. موسسه عامل نیز براساس نرخ سود استعلام شده از سامانه، با متقاضی قرارداد فروش اقساطی برای دوره بازپرداخت منعقد می نماید.

ماده ۸ - نظارت بر مصرف و حفظ اشتغال

۱. موسسه عامل موظف است قبل از پرداخت، **فرم تعهد حفظ اشتغال**، فهرست بیمه تامین اجتماعی کارگاه بنگاه و وثایق لازم را از بنگاه اخذ کند.

۲. استانداری ها، دستگاه های اجرایی و دبیرخانه های استانی موظف به نظارت اجرای صحیح دستورالعمل و ابلاغیه های آن توسط موسسات عامل و ارجاع مسایل مربوطه به دبیرخانه های استانی و به تبع دبیرخانه ملی و معاونین اعتباری و هیات مدیره موسسات عامل هستند.

۳. دبیرخانه های استانی موظفند گزارش همکاری دستگاه های اجرایی و تخلفات موسسات عامل و بنگاه های دریافت کننده تسهیلات را به دبیرخانه ملی ارسال کنند و در صورت نیاز نسبت به بررسی پرونده های خاص، رفع ابهامات، تشخیص موارد استثنا، بررسی تخلفات و گزارش به دبیرخانه ملی اقدام نمایند.

۴. پاسخگویی به متقاضیان و پیگیری اعتراضات بر عهده دبیرخانه های استانی می باشد.

ماده ۹ - تخلفات و ضمانت اجرا

۱. در صورت تخلف، موسسه عامل بلافاصله بدهی را به دین حال تبدیل و متقاضی ملزم به پرداخت اصل و فرع وام و وجه التزام مربوطه حسب مقررات قرارداد امضا شده متقاضی با موسسه عامل است.

۳. مسئولیت پرداخت و وصول به موقع تسهیلات و همچنین واریز سهم دولت به حساب پیشرفت و عدالت، و حسن اجرای تعهدات، موسسه عامل مطابق مفاد قرارداد خواهد بود.

ماده ۱۰ – گزارش دهی، پایش و نظارت عالی

۱. مسئولیت نظارت میدانی اجرای این دستورالعمل و ثبت اطلاعات با معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری می باشد همچنین دبیرخانه های استانی می باید گزارش میزان همکاری دستگاه های اجرایی و موسسات عامل استان را در زمان های تکمیل ثبت نام، ارجاع به موسسات عامل، پرداخت به متقاضیان و همچنین بازپرداخت تسهیلات و گزارش تفصیلی اشتغال های تثبیت شده را به تفکیک رسته ها و دستگاه های اجرائی به دبیرخانه ملی ارسال نمایند.

۲. مسئولیت نظارت عالی، پیگیری وصول منابع و قرارداد عاملیت بر عهده دبیرخانه ملی است.

ماده ۱۱ – بازگشت منابع و وجه التزام

۱. موسسات عامل موظف اند مانده مصرف نشده و اقساط بازپرداخت شده (اصل، سود، جرایم) را در سررسیدهای اعلامی محاسبه و مستقیماً به حساب «پیشرفت و عدالت» واریز کنند و ماهیانه نسبت به ارسال گزارش مربوطه به دبیرخانه ملی/دبیرخانه استانی اقدام نمایند.

۲. تأخیر در بازگشت منابع مشمول وجه التزام برابر مقررات اعلامی بانک مرکزی است.

۳. وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف به پیگیری و نظارت بر واریز به موقع بازگشت منابع همراه با اصل، سود و جرایم در سررسیدهای اعلامی است.

دستورالعمل مذکور در ۱۱ ماده در کمیته مشترک دبیرخانه ملی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به تصویب رسید.